

Repartinis darbininkų laikraštis.

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Liet

Amerikoje metams 12\$000, pusė metų — 7\$000, 3 mė-

nesiams — 4\$000. Lietuvoje ir kitur — 2 Doleriai.

Atskiras numeris — 300 reisu

LIETUVIŲ

AIDAS

BRAZILIJOJ

JORNAL LITHUANO-EGHO

TABELLA DE PREÇOS:

Table with subscription rates: 1.a pagina . 350\$000, 1.2 .. . 200\$000, cent. 1 col. . 35000, Ult. pag. inf. 220\$000, Ult. 1/2 pagina 125\$000, cent. 1 col. . 15500, TEXTO: cent. 1 col. . 25000

Redakcijos ir Adm-cijos adresas ir būstine S. PAULO, Rua da Moo'ca, 424

4-ti METAI

Leid. Spaudos b-vė "AIDAS"

S. PAULO, 1933 m. Janelro — Sausio mėn. 14 d.

Redaktorius A. Dutkus

Nr. 2 [135]

SMULKIOS ZINIOS

Darbininkai sumušė policiją.

Paryžius. Dnuqberque mieste streikuoją 2000 darbininkų. Streikuojanti darbininkai suruošė miesto demonstraciją. Buvo pašaukta policija išsklaidyti demonstrantus, bet darbininkai atvykusią policiją sumušė lazdomis, akmenimis, buntomis. Dėl to policija išsisklaidė su areštuošana keis darbininkais.

Už sumažinimą darbo valandų.

Genevė. Genevoje prie Tautų Sąjungos prasidėjo „40 darbo valandų savaitė“ konferencija. Konferencijoje dalyvauja 34 valstybės. Įvedus 40 darbo valandų savaitę, manoma tokiu būdu sumažinti bedarbių skaičių, kurių anaišta puolet auga.

Komunistų konferencija.

Berlynas. Essene, Vokietijoje, šaukiama Internaci-nalinė komunistų partijos konfe-encija. Konferencijoje dalyvauja Vokietijoje, Prancūzijos, Belgijos, Austrijos, Anglijos, Italijos, Luksemburgo ir Lenkijos komunistų partijų atstovai.

Pasaulis Amerikai skolingas 11.786.336.657 dolerius.

Vašingtonas. Amerikos vyriausybė pranešė, kad dabar, kai kuitoms vašybėms savo skolų dalį užsimokėjus, pasaulis lieka dar Amerikai skolingas 11.786.336.657 dolerių, kuris turi sumokėti per 62 metus.

Kiek kaštavo Amerikai prohibicija.

Newjorkas. Amerikos laikraščiai paskelbė, kad įvestas Amerikoje prohibicija valdžiai kaštavo 34.000.000.000 dolerių. Be to dab, kovoj tarp valdžios agentų ir visuomenės per tą laiką užmušta 2602 piliečiai.

140 mylių kanalas.

Iš Maskvos pranešama, kad greitai laiku bus pabaigtas 140 mylių ilgio o kanalas, kuris sujungs Baltąją jūrą su Baltijos jūra. Šis kanalas dar sujungs visas upes ir ežerus esančius tarp dviejų jūrų. Nauju keliu bus gabenama daugiausia mėska, rūdis ir angli-

Nauja sovietų respublika.

Shangai. Iš Kinijos ateina žinios, kad šiaurvakarinėj Kinijoje kuriasi sovietų respublika, kurios uždaviniu bus išlavinti didelę kariuomenę, kad užkariauti visą Kiniją. Tą sovietų respublika, kurią sudaro 20.000 kairiečių komunistų kareivių, Maskva remia pinigais, ginklais ir žmonėmis.

Naujas Rusijos dekretas.

Maskva. Siūlymas išleido naują dekretą, kuriuo atsteigiamas verstinas šminas pleno ir sviesto iš ūkininkų, kaip tas daro na ir su mėsos. Už pleno litrą valdžia mokės ūkininkams po 15 ka, eiku. Atviroje rinkoje pleno litras kainuoja 5 rubiai. Ūkininkai neprista e nustatyto kiekio pieno bus snerakiai baudžiami.

Daktaras H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, suoterų ir venerinių ligų gydytojas. Naujas adresas:

Rua Senador Feijo, 1, 5 aukš., sal. 6. 7. 8. 9. tel. 2-1331

Priėmimo val.; nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 3 v. p. p.

Buto telefonas: 4-0854

Komunistų revoliucija Ispanijoje

MADRIDAS. Ispanijoje samokslai kartojasi vienas po kito. Svarbesni sukilimai buvo monarhistų kurie buvo greit likviduotas. Dabar prasidėjo smarkus judėjimas komunistų ir anarchistų. Vyriausybė

imasi griežtų priemonių tam judėjimui likviduoti, bet nesiseka. Visa Ispanija yra apimta revoliucinio komunistų-anarchistų judėjimo, kuris jau tęsiasi antrą savaitę. Daug yra užmuštų ir sužeistų.

Nevykes perversmas Argentinoje

BUENOS AIRES. Dar nubausti ruošiamo eks-diktatoriaus Irigoyeno perversmo dalyviai, kaip sausio 8 dieną vėl prasidėjo antrasis sukilimas prieš vyriausybę. Bet ir

šis perversmas nepasisekė ir po trumpo susirėmimo valdžios kariuomenės su sukilėliais, liko likviduotais. Sukilimo vadai pabėgo Urugvajun.

Generalinis streikas Ispanijoje

SEVILIJA. Saryšy su vykstančiais Ispanijoje politiniais neramumais, kuriuos sukėlė komunistai su anarchistais, tapo paskelbtas Sevilijoje ir kitose provincijose generali-

nis darbininkų streikas. Ne tik imonės, bet ir susisiekimo darbai paraližuoti. Streikas plečias visoje Ispanijoje. Streiklaužiai žudomi.

Lietuva sumokėjo Amerikai

KAUNAS. Gruodžio 15 dieną Amerikai turėjo sumokėti vienuolika Europos valstybių karo skolas. Vienos valstybės sumokėjo, tarp kurių ir Lietuva, kitos visiškai atsi-

sakė mokėti. Šis karo skolų mokėjimas sukretė visą Europą ir valstybės atsidūrė sunkioj finansinėj padėty. Tuo tarpu Amerika nenori dovanoti nė vieno cento karo skolų.

Reichstogas vėl bus paleistas

BERLYNAS. Nesutarimai tarp Vokietijos vyriausybės ir Hitlerio partijos didėja politinė padėtis darosi miglotesnė. Naujai išrinktas vokiečių parlamentas sausio 21 dieną turi susirinkti ir pradėti savo

darbus. Bet vargiai jam teks kas nors pradėt veikt, nes kancleris generolas Schleicheris greičiausiai paleis parlamentą ir formaliai paskelbs Vokietijojej diktatūrą.

Mandziurijoje karas plečiasi

TOKIO. Karas tarp kinų ir japonų vis plečiasi. Japonai moderniškliausiai apsiginklavę puolė kinus ir tvirtausią Kinijos kariuomenės dalį sumušė visai. Japonija savo

kariuomenę traukia toliau į Kinijos miestus. Iš karą taip pat greitai gali būti iveltos ir kitos valstybės, nes Amerika ir Anglija tik laukia progos ir seka japonų žyglus.

Stalinas apie „piatilietka“

MASKVA. Sovietų Rusijos komunistų partijos visuotiniam susirinkime Stalinas padarė platų pranešimą apie „piatilietka“. Jis sako, kad „piatilietka“ bėgyja keturių metų

pasiekė gerų rezultatų — ivykdytas penkmečio planas 3 syk daugiau, negu buvo numatyta. Ypatinai gerai piatilietkos vaisiai sunkioj industrijoj.

Kodėl sudegė „Atlantique“

CHERBURGO. Pereitą šavaite sudegusi ir paskendusį prancūzų laivą-milžiną ištraukė į krantą. Da bar tyrinėja jo katastrofos priežastis.

Pasirodo, kad laivas buvo tyčia padegtas. Nors galutinai nenuspresta, bet bus greit susekti ir kaltininkai. Svarbiausias be nebus kapitonas.

BRAZILIJOS NAUJIENOS

Ekonominis P. Amerikos valstybių blokas.

Rio. Brazilijos ir Chilės vyriausybės tariasi sudaryti ekonominį Pietų Amerikos valstybių bloką, į kurį bus itrauktos ir kitos P. Amerikos valstybės kovai su Europos valstybių ekonomine politika.

Darbininkai streikuoja.

Sorocabą. Sorocaboj apie 4000 darbininkų paskelbė streiką. Kad išvengtų riaušių iš S. Paulo tapo išaukta policija tvarkyti palaikyti.

Dienos metu gatvė apliplėšė.

S. Paulo. Iš Jacarehy atvažiavęs A. Barboza sausio 11 d. Zioplinėje po Largo da Sč. Prie jo priejo du individai ir jį užkalbino. Pradėjo visi kalbėtis. Pilietis iš provincijos staiga pajuto smūgį ir krito ant gatvės grindinto. Nepažįstamieji dingo. Atsipokėjęs A. Barboza nerabado piniginės su 200 milr.

Miršta iš bado.

Salvador (Bahia). Laikraščiai praneša, kad kenčia žmonės nuo stusros ir miršta iš bado. Šiomis dienomis čia apie 50 žmonių mirė ir apie 200 rasta išbadėje pušgyviai.

Mažiausi muitai Lietuvos prekėms.

Santos. Tarp Lietuvos ir Brazilijos kaip žinom, gra pasirašyta prekybos sutartis. Sausio 11 dieną Santos muitinės direktorius paskelbė pasirašytą sutartį ir pranešė, kad Lietuvos prekėms bus taikomi mažiausi muitai.

Pusę milijono kavos maišų parduota mažiau.

Rio. Per vienuolika mėnesių 1932 metais užsieniams padavė kavos mažiau ant 5.900.000 maišų, negu tuo pačiu laiku užpėretais metais.

Tokiu būdu, kavos eksportas sumažėjo ant 5 milijonų kontų milreisu.

Žurnalistų kongresas.

Juiz de Fora, Minas Geraos estade kovo mėnesio bus šaukiamas brazilų žurnalistų kongresas. Kongresas vyks Juiz de Fora mieste ir žada būti labai skaitlingas.

Policija įspėja.

S. Paulo. Policijos viršininkas įspėja, kad dėl pradėjusių sklisti įvairių gandų, kuriuos skleidžia komunistai, ir dėl to ardo viešąją tvarką rimti, visi tokie asmenys, kurie ir toliau mėgins ardyti viešą tvarką, bus areštuojami ir atiduoti teismui. Be to, viršininkas priduria, kad visi skleidžiamieji politiniai gandai neturi jokio pagrindo ir todėl liepia žmonėms jų netikėti.

Šalina iš tarnybų.

Rio. Karo ministerio įsakymu iš antros karo apygardos atleidžiami iš tarnybos žemesni karininkai, kurie tik dalyvavo kare paūlistu pusėj prieš federalinę valdžią. Aukšti karininkai yra išdeportuoti Europon.

Kun. Sugintas atgijo Ukininkai, saugokitės Mačiulio!

Kun. Sugintas atvykęs į Braziliją jautėsi labai laisvai ir greitai laikui pagarsėjo viame S. Pauly ir apylinkėse savo naktinėm demonstracijom ir kitais darbais. Apie tokį kun. Suginto elgesį „L. Aidas Br.“ buvo keletą kartų parašęs ir ir bendrai pažymėjęs dvasiškios supuvinimą, kurį iš ambonų skelbia Kristaus mokslas.

Bet daugiausia kun. Sugintą asmenį puolė „dieviškas“ „Lietuvis Brazilijoje“. kuris net išskaičiavo kiek ir kur yra kun. Sugintas padaręs demonstracijų, kur ir kada buvo palydėtas laiptais, dėlko ir kada neatliko savo pareigų, kada ir kiek sykių baliavojęs per naktį užmiręs pamaldą ir t. t. ir t. t. Tai visa tai buvo „dievotaus“, „Liet. Brazilijoje“, neskaitant „L. Aido Br.“

Po tokių atakų, k. Sugintas buvo lyg išnykęs iš S. Paulo. Nieko nebesigirdėjo apie jį. Mačiulis pamatė, kad bėgėdžias yra darbas ju išduoti kelti viešai kunigo darbelius, pradeda taikytis. Ir pasidavėlii Antanas Majus sutauko Mačiulį su kun. Sugintu ir visi trys prisiekė kovoti bendrais jėgomis prieš tuos, kurie drįsta kelti viešumon lietuviškų fašistų juodus darbus. Toji trejūke, kaip girdėjau iš paties Majaus, pasiryžo žūt būt, pasmaugti „L. Aida Br.“, ir, jei darba parisiskė taip: Mačiulis per „Liet. Braziliją“, Antanas Majus per „Liet. Aida Br.“, kun. Sugintas per bažnyčią, kad tuo būdu pažangėsius lietuvius „sudoroti“ ir laikraštį „L. A. Br.“ uždaryti.

Ir štai jau toji juodašimėjų ir provokatorių kova prasidėjo. Mačiulis per savo laikraštį laikį ir Majus policijos grąsinimu savo darbą jau senai vykdo. Kun. Sugintas vis dar tylėjo, mat, jam nepatogu buvo dabar iškeikti iš ambonos „L. Aidas Br.“, kurį ne taip senai piršo. Bet Mačiulis ir Majaus paragintas, kun. Sugintas jau pradėjo savo darbą nuo perėjo sekmalienio. Jis išdėb paskutiniausiais žodžiais „L. Aido Br.“, jo redaktorių, leidėjus ir net tuos, kurie jį skaito. Iškeikė tiek, kiek jo protas nešė, kiek jo dvasiškam stonui naudinga buvo.

Bet nieko negelbės. Tie juodašimėjų žygiai nuėis niekais. Nonuėąsdins darbininkų jokie grąsinimai nuo darbiaiškios kos spaudos ir vienintelis čia Brazilijoje tiesos žodžiu, kurį mums pasako L. Aidas Br.“ Darbininkai dar labiau suglaus savo eiles ir kiek galėdami skaitys, ir remė, platinė, ne tik čia, bet ir Lietuvos siųs vienintelį priešfašistinę, pažangiominties darbininkų laikraštį, kuris nuėis čia Lietuvos darb žmonių būkle po Smetonos diktatūra, kuris išvelka viešumon smetoninių agentų ezualivimą už ieinuosė.

K. N. tis.

Lietuviai žemdirbiai, norintieji įsikurti žemės ūkyje, įsigyjant nuo savęs žemės ūkyje, įsigyjant nuosava žemės sklypelį, gyvai rūpinasi. Vieni gyvenamieji S. Pauly turi suorganizavę savo draugiją, kur sprendžia būstų ūkininkų reikalus; galvoja, kaip geromis sąlygomis įsigyti lietuviams geros žemės sklypas kolonizuotis. Mūnėtoji ūkininkų draugija sudaro mažą dalį iš norinčiųjų kurtis žemės ūky. Daug lietuvių gyvena fazendose, kurie taip pat tuo reikalu įdomėjasi. Bet dėl dabartinių sąlygų, nes reikia gyventi toli nuo S. Paulo, negali prisidėti nei prie ūkininkų draugijų, nei šitip prisidėti prie šio bendro visos lietuvių kolonijos darbo.

Dabartinio momentu, šitam sunkiam laike, kada lietuviams gyvai susirūpino žemės įsigijimo reikalu, kad tuo būdu ateityje apdrausti save nuo nedarbo, krizės ir visokių nedelekų, ir ieško kur nors geresnės, pigesnės žemės, lengvesnėmis išimokėjimo sąlygomis, ateina tada „pagelbon“ ir tokie ponai, kaip Mačiulis. Kaip pasirodo, jam nerūpi, kad lietuviams tame reikale padėi, bet priešingai, — jis net iš to laukia sau biznio, kad iš to pasinaudoti iš suvargusios mūsų kolonijos ir keletą kontų įsidėti sau į kišenę. O tai yra faktas, kad Mačiulis iš norinčių kolonizuotis žemės ūkyje lietuvių, to laukia ir daro žygius, kaip tik kaip nors padarius jam tokį biznį.

Jau prieš porą metų p. Mačiulis dirbo planus, kaid iš lietuvių ištraukti apie 60:000\$000. Bet tie jo planai, kaip sako jam artimas žmogus, sugriuvo. Šitam bizniui nepasisekė, jis padarė kita biznį — apmovė Daukantą. Mat, Daukantas iš Lietuvos atsivovė lietuviškų ūkių, o Mačiulis jau įpiršo fazendą, kurią Daukantas ir nupirko, o šiandien jau keikiu Mačiulį, kad jis apgavo. Daukantas pirkdamas fazendą nieko nenustojė, bet nieko ir neišlošė. Tuo tarpu Mačiulis, kaip girdėt iš jo artimųjų, gavęs gerų magaryčių.

Dabar sujudus ūkininkams dėl žemės, p. Mačiulis ir čia stengias nepraleisti progos nepasipelnijus. Jis net prieš vartė reikalauja, kad ūkininkai tik sudėty pinigų, o žemė jis pats pasirūpins. Vadinaisi, ūkininkai tik pinigų turi sudėty, o žemę nupirks Mačiulis, ne ten kur ūkininkai norės, o ten, kur Mačiuliui kvepės pelningesnis biznis — laimėti keletą dešėtkų kontų.

Žmonės kalba, kad p. Mačiulis yra vieno fazendierio agentas, kurio fazendoj p. Mačiulis ir net užpirkti žemę lietuviams kolonizuotis, jei tik jie sudės jam pinigų.

Taiči visa tai turint omenyje, bū

J-Lazdauskas.

Apie Urugvajų

(tęsa).

Urugvajų, jei darbininkas susižėdžia, jis nugabenamas ligoninėn specialiu valdišku automobiliu ir ten veltui gydomas. Be to, jis dar gauna iš taip vadinamo Banco Seguro (socialio žmonių

draudimo banko) pusę savo dienos uždarbio. Darbininkas pasveikęs vėl grįžta dirbti savo darban, nes darbdaviai dėl nelaimingų atsitikimų darba, einant socialio dorbininkų draudimo įstatymu, neturi teisės darbininką atstatyti ir jo vieton priimti kitą.

Mano pastabos

„Liet. Brazil.“ pereitą savaitę paskelbė konsulo Mačiulio įspėjimą apsaugoti aferistų tūlo šipučio, kuris, girdi, apgaudinėja latvius. Aišku, lietuvių konsulas Mačiulis dėl įspėjimo apsaugoti aferistą, susilauks padėkos iš latvių visuomenės, kad jis jais rūpinasi ir saugoja nuo aferistų. Dabar as noriu paklausti to paties lietuvių konsulo Mačiulio, kur jis buvo, kuomet aferistų gauja ne latvius, o lietuvius apgaudinėdavo? Kur konsulas Mačiulis buvo, kaip Rūškys, Valiukas, Buvidas, Atkočaitis, Paškovičius viatė po S. Paulą ir apgaudinėjo lietuvius pasisavindami lietuvių pinigų? Kodėl konsulas Mačiulis anuomet buvo aklas ir kurčias ir nė kiek nerūgavo į šimtus lietuvių skundų dėl padarytų aferų, kurias papildė aferistai išsišperėję Lietuvos konsulate? Mačiulis tada ne tik nespėjo lietuvius, kad jie apsaugotų aferistų, bet kiekvieną lietuvių siuntė į jų kontorą. Mačiulis ne tik nekėlė viešumon jų darbus, bet dar juos rėmė ir tuo pačiu prisidėjo prie tos lietuviams darbininkų skriaudos.

x x x

„Liet. Br.“ džiaugiasi, kad „lietuviška karčiama“ auga, arba kaip ją ten vadina, „L. S. B.“ ir kad šiuos metus turi daug daugiau narių toje „Lietuv. šnapso sąjugoje“.

Tiesa, tiesa, kad „L. S. B.“ nariais auga. Ypatinai didelis sąjungsos laimėjimas, tai prisidėjimas prie jos specialisto bankinėse operacijose, ypač Lietuvos Anlano Majaus, kuris galės savo gabumais daug pasidaruoti sąjungsos naudai ir tuo būdu įsigyti didelę malonę nuo Smetonos. Smetona, mat, davė nemokamą bilietą Brazilijon, kad jis galėtų pasislėpti nuo teismo už padarytas bankines operacijas“. O čia Brazilijoje už tą bilietą turi atpakūtavoti. Na ir vargsta žmogelis, lanksto savo nugarkaulį į visus puses. Dievo jam padek.

Jurgis is kanapių.

šimieji ūkininkai turi atidaryti akis ir pasisaugoti p. Mačiulio sukty tikslų, kad paskui nereiktų gailėtis kaip Daukantui. Ukininkas.

6. Bedarbiams valgyklos.

Pradėjus stipriai spausti ekonomiam kriziui ir padidėjus nedarbui, Urugvajaus vyriausybė atkreipė savo dėmesį ir į esančių bedarbių padėti. Miestų kvartaluose yra įsteigios bedarbiams valgyklos, į kurias susirenka bedarbiai pavalygti. Šiose valgyklose ankėčiau bedarbiams duolama valgyti vi-omis dieuomis, išskiriant sėkmadienius. Dabartiniu laiku pradėjo duoti valgyti ir sėkmadieniais.

Pastaruoju laiku bedarbiams ir kambariai pradėjo būti duodami veltui.

7. Urugvajaus prezidentas per radio.

Kalbant apie Urugvajaus bedarbius, negalima pamirėti nepaminėjus ir to fakto, kad respublikos prezidentas Dr. Gabriel Terra, dažnai per radio paragina visuomenę, kad ji niekuomet neatiskytu suselpti bedarbius, kada jie pasibelgė duris prašyti pagalbos. Geriau e-ą, — sako prezidentas, — patiems susiprasti ir ieiti į bedarbių padėti ir juos kuo galint sušelpiti, kol dar nevēlu, nes, girdi, kai jie patys pradėsią imti, tuomet jau nelaiikas būsią ir pasiūlyti.

Žinoma, prezidentas jam pavestu valstybės autoritetu, padaro aemazą įtakos į pasiturincius visuomenės sluogsnius, kurie pasi-teigia padėti bedarbiams ir tuo šiek tiek sušvelnina jų šturkėcias gyvenimo sąlygas.

Urugvajaus prezidentas Dr. Gabriel Terra yra praveistas nuo Coloradų Ballistų (Pažangiųjų demokratų) partijos 1930 metais.

Gai dėl panašių aplinkybių ir deka esamos santvarkos, Urugvajui neranda dirvos ir pasekmingumo savo veikime visos tos politinės grupelės, kurios siekia reakciniai valdyti šalį, nes komunistai parlamente turi vos tik 2 atstovus, o jezuitai su visais kitais Vatikano Imonarchijos šalininkais — 4 atstovus. Ne ką daugiau už juos turi ir tos grupės, kurios turi taip pat reakcinis siekius — Mussolinio ir Hitlerio išperos.

Kaip parlamente, taip pat ir Savi-valdybės įstaigose vadovauja pažangieji demokratai, kurie yra susiorganizavę į Coloradų partiją. Šios partijos programa ir veikimo taktika labai artima Lietuvos valstiečių liautinkų partijai, nes viena ir kita savo veikimo pagrindan dadasį gi (žiūrėk 4 puslapi)

Vincas Žilionis.

KAIP AŠ VIRTAU VALKATA

(kai kas iš šiandieninio Lietuvos gyvenimo)

— Užteko. — nutraukė teisėjas. — Prašau paaukti liudininką B.

Toisėjas: — Liudininke, pasakykit tamsta, ko kie buvo tamtos santykiai su karbamuoju Ignu Sidaravičium?

— Labai paprasti. Mes aukėčiau buvome kaimyninių mokyklų mokytojai — ramiu balsu atsakė Zuzana. Jt dabar kalbėjo lygiai tokiu tonu, kaip mokykloje po to uelėmto įvykio.

— Ar tamsta pripažįsti, kad tarp įūsų buvo kai kas paugiau, negu paprasti kaimyčių mokyty šantykiai?

Kurį laiką Zuzana tylėjo. Po to ji pasakė aiškiu balsu ir nesvyruodama:

— Ne, Tarp mūsų nieko nebuvo. Mes esame tik pažįtami tik iš bendro mokytojavimo laikų. Nuo to laike, kai jis buvo iškeltas, aš apie jį nieko nežinojau.

Tai buvo pasitūtimas. Šite aš tikrai uet nerapnasauli. Argi ji galėty taip akiplėišikai meluoti?

Mane išpylė prakaitas. Ėmė virpėti rankos. Šitokioj bliariloj faktų akivaizdoj, aš buvau bejėgis ir paskutinis melagis. Rankomis suėiupau pupitro briaunas ir taip sustingęs žiūrėjau į ant Stalo stovintį kryžį.

— Priesaika, priesaika!.. Ji turi prisikiti — galvojav. O uai aš atsimoniai! laikskait! Jek ji man rašė laikskait! Jie galėty parodyti kad ji meluoja...

Buvau jau pasiryžęs pertraukti ją pasak jancią ir pareikėti teisyjui apie laiskus. Bet ar daug aš būčiau sau padėję? Ko aš būčiau pasiekęs, kada jos melagingą parodymą būčiau ir jrdę? Antra vertus teismas manęs nebaugino; mane graužė visai kas kita, kas yra daugiau už bausmes ir kaltėjimą. Kas man buvo kaltėjimo bausmė prieš šitas dvasios bausmes, kuriom parašyti įstatymai mūsų širdyse? Tikrai, netikėjau, kad po visa tai, ką ji man padarė, sulėrsdama mano melė, gali dar būti kas nors skaudžiau ir nekėščiau. Ir štai dabar aš įsitikinau, pajusdamas tik sukretimą, kuris iš manęs išmušė ir menkliausią norą gintis. Aš nustojau vilties ieškoti bet kokio teisingumo gyvenimo klampynėje, kur nieku negalima patikėti.

Zuzana pasakojo įvyki. Kaip išmiegė pabudes nugirdau teisejo klausimą:

— Ar Matonis kešinosi šauti brauningu?

— Taip, jis buvo parmuštas ant žemės, išsisuko ir griebėsi brauningo Tada

aš išikičiau ir išmosčiau jam brauningą iš rankų.

— Ko pas tamsta buvo atvažiavęs inspektorius?

— Jis vizitavo mano mokyklą. Kadangi iš mano mokyklos į miestą tolimas kelias, tai liko pas mane nakvoti.

— Kaip tamsta manai, kuriais tikslais Sidaravičius išvėrė į tamtos butą?

— To aš negaliu pasakyti.

— Kaip tamstai atrodė, ar gėbė jis žinoti, kad tuo laiku pas tamstą yra atvažiavęs inspektorius?

— Aš nežinau.

Teisėjas paklausinėjęs dar kelių smulkmenų, pašaukė kitus liudininkus, kurie patvirtino ką buvo matę. Po to jis pasiūlė mums, ar neturime ko dar liudininkh paklausti.

— Nieko neturio, — sausiai ir trumpai pagalyjęs pasakė inspektorius. Jo balsas buvo triumfojančias. Matyt, bylos eiga jis buvo patenkintas.

6. Inspektorius žodis: — Gerbiamas teisėjas. Nenoriu didinti savo pasakojimu kaltinamojo nusizengimo. Tačiau mano padėtis neleidžia man tylėti. Kaip iš bylos parodymų matyti, Sidaravičius turėjo prieš tai gerai sugalvotą planą mane užpulti. Motyvai, kurie vertė jį tai daryti — aiškūs jau ir iš jo paties prisipažinimo, kad jis buvęs mano

pastangomis be jokios priežasties iš mokyklos iškeltas (ko tikrybeje visai nebuvo ir jo iškėlimu aš visiškai nekaltas: ministerijai mokytojus skiria ir kelia). Vadinaisi, jis man norėjo atkerinti už tariamą mano jam padarytą skriaudą! Jo pasitaisinimai aiirdies dalykais, būtent, kad jis gynęs tik savo mylimosios garbę — neturi jokio pagrindo. Tai tik gudrus triukas, grynas prasimanymas savo kaltin apsaugoti! Liudininke, kuri viena pati geriau apie save žino, negu kas kitas — tu sautykių buvimą visiškai paneigė. Lieka tik viena: aš buvau šio žmogaus pikto keršto aukas!.. Norėdamas būti nuostrius, aš turiu teismui pažymėti dar vieną svarbią priežastį, kuri privedė Sidaravičių prie užpolimo. Esau valstybiškai nusistatęs žmogus ir iš savo gryniausio įsitikinimo stengiuosi skiepyti žmonėms vienybės jausmą, vadovaudamas kelioms organizacijoms. Nesigalėdamas turiu pažymėti, kad mano asmeny yra trys įvairius organizacijų sąjungų pirmininkai. Todėl kaltinamas Sidaravičius puolė mane ne tik, kaip vajdininką-inspektorį, bet daugiau, kaip visuomenės darbuotoją. Nes jis matė, kad mano veikimas ir įtaka turi žmonėms užpolimo. Šito kaltinamas Sidaravičius, kaip priešvalstybiškai nusistatęs galvalas, negalėjo pakęsti ir sumanė prieš mane pasikesinti. Šitais svarbiausiais sumetimais ir tikslais vadovavosi jis, įsibraudamas pro uždarytas duris pas mokytoją, matyt (Bus daugiau).

Jau laikas

Balgėsi jau 1932 metai, su jais baigėsi ir Jūsų prenumerata. Todėl jau laikas pagalvoti apie 1933 metus ir atnaujinti laikraščio

„Lietuvių AIDAS Brazilijoje“

prenumerata šiems metams. Tat nesivėliniė nė vienos dienos, siųskite prenumeratos pinigų

12\$000,

jei nenorite, kad nenustotų lankęsi ir 1933 metais vienintėlii Brazilijoje lietuvių darbininkų laikraštis „LIET. AIDAS BRAZILIJOS“

Taip pat ir tie, kuriems laikraštis buvo siuntinėjamas bargan, skubėkite atsilyginti, kad nereiktų vesti susirašinėjimas ir daryti bereikalingas išlaidas.

Pinigų siųsti: „L. AIDAS Br.“, RUA DA MOOCA, 424. S. PAULO 5.

Administracija.

PASTO DEZUTE

Redakcijoj yra laišakai

Raza Rudaš, J. A. ir abška, P. Bagdzins, N. Rogaišius, K. Srilaukas, M. Kuzkavicius, M. Siuntionė, J. Poida, Arthur Schrioder, B. Petrašiūnas, J. Adauskas, O. Rotinter, P. Pivariūnas, B. Girksas, Donat Vėnag, V. Pranaitis, J. Barščovėius, R. Butkavičiūtė, J. Vasilis, V. Ugniežis, Juzė Burba (pinigai) B. Barčys

Laiškai pašte 5 randais šiems asmenims: Ignacia V. celinto, Leonginas Gargas, Ona Mituzienė, Pedro Talansky, Simonas Slenys, Vico de Sadari, Vincas Mituzas, Zigmantas Tomševičius.

Prisiuntė pinigų 1933 m prenumerata šie žmonės:

(tesinys)

32) K. Runkovicius, 33) F. Stankevičius, 34) J. Didžiokas, 35) J. Šorelis, 36) S. Tamulis, 37) J. Križis, 38) J. Dainora, 39) K. Pranaitis, 40) J. Čopis, 41) A. Gėnibus, 42) J. Pauliavičius, 43) V. Paulauskas, 44) J. Vaitkevičiūtė, 45) M. Buslė, 46) B. Kauliokienė, 47) J. Zaidauskas, 48) M. Tumkuolis, 49) P. Kulevičius, 50) J. Ludvino, 51) A. Storprištis. (Taša kita numeris).

Pastaba. Seni prenumeratoriai, kurie dar neuzimekėjo prenumeratos motesčio ir redakcijai nepranešė, kad laikraščio nenustotų siuntinėjimas su kitu numeriu bus senukiyas.

PAIEŠKOJIMAS.

Vjadas Tumosa paieško Praną Krasnicką. Kas žino apie jį, prašau nurodyti adresą, arba jo paties prašau atsiliepti siuo adresu, VI. Tumosa, Rua da Mooca, 424. S. Paulo.

RESTORANAS „PAULISTANO“

Plačiai lietuvių apgyventam centre

Avenida Celso Garcia Nr. 1.

Kas valanda švieži ir skanūs valgiai. Kainos pigios: pietūs bei vakarienė nuo 1\$600 iki 2\$000. „Sortida“ --- 1\$000, kavos „media“ su pienu 3\$00.

Pasijūnciamė į namus „marmilus“ --- 2\$000.

Dr. Romeu Da Silveira

Odos ir venerinių ligų specialistas. Gydoma ultrafioletiniais spinduliais. Pastebėję venerinių ligų žymes, ar šiaip kokios odos ligas, nedelskit, skubėkit pas gydytoją, kad patikrintų Jūsų ligą. Priėmimo val: nuo 2 iki 4 val. vak.

LAPA. RUA 12 DE OUTUBRO, 119. TELEFONAS 4-4750: ir 5-0595.

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-6 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

LABOLOTORIJA

MEDICINISKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų) Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR J. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekundienij nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didėle praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas. LABORATORIJA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 4 iki 9 val. vak. Sekundieniais nuo 9 iki 11 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta.

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Vokiečių fotografijų istaiga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, taip pat su dažais. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO

Vaistinė ir kosmetikos sandelis „MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino Cheminiai produktai, įvairūs vaistai, vietos ir užsienio, higieniški kvepalai.

Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757. S. PAULO

Prof. Dr. PASSOS CUNHA

S. Paulo Medicinos fakulteto

RUA JOSÉ PAULINO, 109 (virš lietuviškos vaitinės)

Daromos visokios operacijos didelės ir mažos hirurgijos — Gydomos moteriškos ligos ir daromos operacijos konsultorijoje ir namuose be chloroformo ir be skausmo. Telkiama visokia medicinos pagalba. Reikalui esant, šaukites pagalbą kiekvieną val. dieną bei naktį. Konsult. priėmimo val: nuo 8 iki 11 ir nuo 7 iki 9 nakties.

LIETUVISKA VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307; B (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba: Provizorius D. RUMMEL Diplomotas Kozanlaus universiteto.

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas. Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Skaitykite ir Platinkite

Pirma Didžiausj

Dienraštį Amerikoje

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

CHICAGO, III.

METINE PRENUMERATA

Chicagoje \$8.00 Amerikoje \$7.00 Lietuvoje \$8.00

Dantų Gydytojas

Levkovich

Kas norite, kad dantys būtų pataisyti su tikra garantija ir pigiai, kreipkitės pas Josę Levkovich.

Čia dantys taisomi, dedami aukštesni ir šaltiniai be skausmo. Pirmas apsilankymas nemokamas.

Priėmimo val. nuo 8 ryto iki 10 v. vak.

Adresas:

Rua Silva Pinto, 46. Tel. 5-4954.

Siuvėja-

Lietuvaite

G. RADZEVIČIENĖ.

Priimu užsakymus visokius moteriškus rūbus įvairios medžiagos: šilkinės, vilnonės ir kt. Darbas švarus, garantuotas ir skubus.

Alameda Cleveland, 64.

Bonde: Nothman 15, 17. Arti Sorocabano stoties.

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių, 30\$000. Manikiūras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur. Rua José Paulino, 106 APOLONIJA DEGUTIENE

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu.

Vidujinių ir nervų ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai. Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas, Tel. 4-0715.

Pinigų kursas

Litas	18650
Doleris	188310
Vokiečių marka	38250
Argentinos pezas	38520
Urugvajaus pezas	68500
Anglų svaras	47480
Lenkų zlotas	18800
Prancūzijos frankas	3580
Italijos lyra	3690

